

MITT LIV SOM BARN I LILLESAND av Johan S. Knudsen

Jeg ble født under krigen, en kveld i april 1942, i andre etasje i direktørboligen til Parkettfabrikken på Smedmyra. På slutten av krigen flyttet vi til Brentemoen og inn i andre etasje i huset til skipper Corneliusen som familien Helling senere overtok.

Det var her jeg vokste opp og det er fra mine år her jeg husker det meste. Som barn var det godt å vokse opp i Lillesand. Jeg hadde masser av tanter og onkler rundt om i byen som vi løp ut og inn hos, da det alltid var noen hjemme. Og så var det flere fettere og kusiner som jeg var sammen med.

Men hva gjorde vi unger på den tida for ca.70 år siden. Det var ikke barnehager, SFO, TV, mobiltelefon, internett og all verdens aktiviteter arrangert av voksne slik som nå. Jo, vi var mye ute og lekte i gater og på strender, skoleplasser og i skauen og det var mye vi kunne gjøre. Når det ikke var vinter kappet vi land, nipset, klinket, konka med brus korker og av og til fem og toøringer, hoppa tau, tok på lista, gjorde «anti over», slo ball, lekte brennball, lekte sisten, lille blink når det var mørk, femogtjue frelst, tyven tyven og bro bro brille. Og så badet vi i fra tidlig i mai i Langestemmen, Springvannstemmen, Julebauen, Oreholla, Moelvastemmen og Langedaltjønnen.

Vi gikk strandelangs og fant «skatter», kokte blåskjell, fiska i Moelva, og fra tømmerflåtene som lå ved kaiene, spikret fuglekasser og samlet på fugleegg, bygde lauvhytter i skauen, bygde flåter på Fasterdabben, laget bue av einer og pil av siv og lekte cowboy og indianere. Vi holdt sirkus med «nifse» opptredener-fem øre for å se på- og hadde tivoli med hjemmelagede premier. Ikke helt ufarlig la vi femøringer på togskinna- litt ulovlig- slik at toget kjørte over og gjorde femøringeren mye større. Vi «trimma» syklene med pappskiver som ble festet med klesklyper mot spilene på sykkelhjulet og laget skikkelig knallertlyd. Så derfor var skolen for mange av oss et lite «heft», men også ganske OK.

Mye av det vi lærte på skolen forsøkte vi å sette ut i praksis noe som kunne resultere i både knall og fall, smell og røyk med både brannsåer og skrubbsår.

Vi sykla dit vi skulle og ofte var det en tur til Grimstad for å handle det de ikke hadde i Lillesand. Da var det å hive seg på sykkel med en gang skolen var slutt for å rekke butikkene i Grimstad før de stengte klokka fire.

Om vinteren skøyta vi på Fasterdabben, Springvannsstemmen, Borkedalen, Langedalstjønnen og Thingsakerfjorden. Vi spillte bandy med hjemmelagede køller og arrangerte skøyteløp. Vi bygde små brøytepløger som vi monterte foran på sparken. Det var mye skigåing. Vi lagde hoppbakker på Myra, Nepetrø, Gåsebakken, Olavshei, Mærdalen og Lunden. Vi bygde snøborger og hadde snøballkrig. Vi rant på rattkjelker og sparker fra kirka og ut Bergstøsetta eller ned til Fiskebrygga, fra toppen av Hammers kleiv og helt ned til rutebilstasjonen og om kveldene gjerne med langslede ned Sangereidkleiva.

Og så var det inneaktiviteter om kveldene. Det var radiolytting og mye spill slik som Kurong. Kinasjakk, Flinsj, vri åtter, Gnav, Svarteper, Dam, Domino, pinnspill, Monopol med mer. Og så leste vi mye blader og bøker. Donald, Fantomet, Hoppalong Cassidy, Mike, Frøken detektiv, Hardyguttene og juleheftene av Smørbukk, Knoll og Tott, 91 Stomperud med mere.

Mange av oss hadde viserguttjobb hos butikkene og fikk dermed lommepenger. Det var en periode «portforbud» det vil si at barn under en viss alder ikke fikk lov til å være ute etter kl 20.00. Da patruljerte politiet og skysset hjem de som var «ulovlig» ute. Møtte vi læreren på gata var det av med lua og hilse med å bukke/neie. Var vi ute og det var begravelse og det kom et likfølge var ordren hjemmefra å hoppe av sykkel ta av lua og stå pent i ro til følget var forbi.

Jeg gikk på Brentemoen skole og hadde frøken Villen som klasseforstander. Det var greit å gå på skolen selv om vi også da ertet hverandre en del. Vi hadde alltid noe å holde på med og var i aktivitet sent og tidlig og var nok mer ute enn inne. Vi opplevde mye og lærte av alt det vi fant på og holdt på med og det var sjeldent vi kjedet oss.

Mai 2019